

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

Și a murit pentru toți,
ca cei ce viază să nu mai
văze loruși, ci acelaia,
care pentru ei a murit și
a înviat.

2 Cor. 5, 15.

ACADEMIA TEOLOGICĂ IN DESBATEREA ADUNĂRII EPARHIALE DIN CLUJ

Cea mai de seamă instituție a Episcopiei noastre este fără îndoială Academia Teologică din Cluj. Creiată pentru a forma în spiritul tradițional un cler cult, activ și însuflețit de misiunea ce-i revine în mijlocul maselor poporului din cel mai împilat ținut românesc sub dominația streină, luptând cu multe greutatea a reușit totdeauna să se achite conștient de îndatoririle sale. An de an seriile ei de absolvenți, plini de entuziasm au purtat lumina ortodoxiei și culturii noastre naționale prin atâtea locuri unde prăpădul înstrăinării de neam și credință făcuse adevărate ravagii. Prin spiritul lor de jertfă mândre altare românești împodobesc azi orașele, satele și cătunele plaiurilor din mijlocul Transilvaniei. 16 ani de muncă a tinerilor noștri preoți i-a făcut demni de înaintașii lor, cari singuri au înfruntat vrășmășia veacurilor păstrând neștirbită ființa neamului.

Este deci firesc ca față de această instituție, care reprezintă inima vieții religioase din Eparhie, factorii diriguitori să arate tot interesul și o deosebită purtare de grije. Buna ei funcționare garantează o continuă ascensiune pe linia progresului vieții religioase. Dacă dela începutul existenței ei până bine de curând, an de an Adunarea Eparhială ca suprem factor de conducere a Eparhiei, putea să se bucure de prosperitatea ei, în acest an a trebuit să se sezeze de trista situație legală în care se zbate. Cărei împrejurări se datorește această schimbare? Nu uneia de ordin intern, ci extern. Prima lege, care urma să fixeze situația de drept a Academiei teologice din Transilvania în cadrul larg al învățământului din România, lovește greu în prestigiul acestor școli și indirect în prestigiul clerului bisericii strămoșești de dincoace de Carpați.

Astfel în scurta existență a Academiei noastre se disting două perioade. Primul dela înființare în toamna anului 1924 până la 4 Nov. 1938 (când apare „Legea de Raționalizare a Învățământului Superior”) și al doilea dela 4 Noemvrie 1938 până azi.

În primul period se organizează și funcționează conform normelor tradiționale de funcționare a celorlalte Academii surori mai vechi, norme împământate în timpul dominației politice străine și menite să apere interesele și aspirațiile noastre bisericești și naționale. Episcopatul cu organele sale legale, fiind forul suprem, care dă directivele ei de funcționare. Trei Regulamente votate de Adunarea noastră Eparhială în anii 1924, 1926 și 1930 tind spre o cât mai corespunzătoare îndrumare a instrucției și educației viitorilor noștri preoți. Funcționează cu șase profesori titulari definitiv asimilați în grad cu profesorii agregati, un profesor de cântări și tipic, și câțiva profesori onorari. Materiile teologice se fac în patru ani de studii cu examene semestrale și generale. Studenții sunt recrutați dintre bacalaureați, locuiesc în internat, unde primesc o specială educație preotească, frecvența fiind absolut obligatorie.

Statul ia cu aprobare la cunoștință numirea profesorilor de către autoritatea bisericească, susține materialicește instituția, salariind pe profesori și personalul de serviciu, ajutând și funcționarea internatului cu o sumă globală anuală.

Dacă din punct de vedere intern s'ar părea că situația este destul de bună, sub raportul extern acest period de existență, se caracteriza printr'o oarecare nesiguranță. Lipsa adecă o lege, în care să fie încadrate Academiiile, care să fixeze raportul lor față de celelalte școli teologice din țară,

care să dea profesorilor și absolvenților lor drepturile ce li se cuvin după munca prestată.

Lipsa acestei legi pune la Academiiile Transilvănene și indirect preoțimea într'o stare de inferioritate față de celelalte școli similare și față de preoțimea din restul țării.

Câtă vreme concomitent la Facultăți ai căror profesori n'au o pregătire superioară, cari sunt obligați numai la jumătate numărul de oare, ai căror studenți sunt tot bacalaureați sau seminariști, au o frecvență tot de patru ani și aceleași examene: a) profesorii după trei ani de agregatie devin aproape automat titulari definitiv cu un salariu de bază de 2.600 Lei, nu sunt loviți decât în parte de curbele de sacrificiu din 1932-33, iar din 1937 primesc o augmentare la salariu de 30% din salariul brut; b) absolvenții sunt licențiați, cu drepturi superioare absolvenților de Academii.

Neîntrerupt s'a dus lupta pentru obținerea acestei legi, care să pună și Academiiile într'o situație echitabilă.

Legea a venit abia la sfârșitul acestui period, în 16 Mai 1938, mulțumită Prea Sfinției Sale Episcopului Nicolae, care era Ministru al Educației Naționale. Durere însă, legea n'a ajuns să fie aplicată, fiind înlocuită prin Legea de Raționalizare a Învățământului Superior din 4 Nov. 1938.

Cu această lege începe un nou period în existența Academiiilor, un period de umilință legiferată.

Amintita lege, sub auspiciile căreia Academiiile Teologice o duc atât de greu, pe deoparte nu reglementează raportul dintre aceste instituții și celelalte tipuri de școli teologice, pedealtă parte pune într'o stare de inferioritate atât pe profesori, cât și pe absolvenții Academiiilor.

Academiiile Teologice sunt încadrate în învățământul special, definit ca un învățământ intermediar dintre învățământul universitar și cel secundar, alături de Academiiile de Muzică și Artă Dramatică și Institutul de Educație Fizică.

Profesorii, prin dispariția agregatiei, sunt retrogradați la starea de conferențieri, în timp ce agregatii dela Facultăți sunt titularizați, trecând automat într'un grad superior. Cu toate acestea pentru recrutarea profesorilor se prind aceleași norme ca și în învățământul universitar, adecă concurs în fața unei comisii aleasă după normele din învățământul superior, dreptul la concurs avându-l numai asistenții definitiv și doctorii în teologie cu o vechime de cinci ani, cu marele inconvenient că Academiiile nu au asistenți, deci nu pot avea candidați la concurs.

Studenții au să facă patru ani de studii, ascultând aceleași discipline ca și la Facultate, fără însă a primi licența, ci tot vechiul Absolutoriu.

Efectele acestei legi au fost dezastruoase. Pe deoparte, fiind încadrați la aplicarea legii numai un număr de 19 profesori aflați titulari definitiv la toate cele cinci Academii, (profesorii provizori și suplinitori rămânând pe dinafară), iar pe de altă parte, prin pensionări și decese numărul lor s'a redus la 15. În schimb nu s'a ocupat nici o vacanță.

Astfel, de-o pildă, Academia noastră funcționează cu 5 profesori în loc de 8.

De altă parte e firesc, ca studenții să graviteze tot mai puțin spre Academii, fiindcă în acelaș număr de ani și în condiții mai favorabile pot obține o diplomă superioară din punct de vedere de drept. Iar în cazul când un absolvent de Academia vrea să-și ia licența, Fa-

cultatea îl pune într-o situație umiltoare, cerându-i repetiția tuturor examenelor, ba chiar și anumiți ani de frecvență.

Pe viitor perspectivele se anunță din ce în ce tot mai triste, căci lipsa de profesori pe de-o parte, înseamnă scăderea nivelului învățământului, iar lipsa studenților, imposibilitatea selecționării.

În fața acestei situații Adunarea Eparhială prin cuvântul autorizat al celor mai de seamă exponenți ai vieții noastre bisericesti și naționale, cere respectarea drepturilor bisericii în formarea clerului, drepturi specificate în „Legea de organizare a bisericii ortodoxe din România”, precum și o colaborare echitabilă a puterii de stat, în interesul căreia este, ca în educația clerului să se pună cât mai multă grijă, mai cu seamă în Transilvania care este expusă atâtor influențe străine și potrivnice românismului și credinței strămoșești. În consecință toate acele dispoziții ale legii din 4 Noembrie 1938 cari pun Academii Teologice și pe absolvenții lor într-o situație umiltoare, să fie înlocuite printr-o nouă lege care să țină seamă de interesele bisericii, cari se confundă cu ale românismului.

Adunarea hotărăște într-o impresionantă unanimitate următoarele:

1. P. S. S. Episcopul Nicolae împreună cu Veneratul Consiliu Eparhial să înainteze de urgență forurilor competente un protest energic împotriva dispozițiilor „Legii de raționalizare a învățământului Superior” privitoare la Academii, lege care nu ține seamă de drepturile bisericii arătate în sfintele canoane și specificate în „Legea de organizare a bisericii ortodoxe din

România”.

2. P. S. S. Episcopul Nicolae de comun acord cu ceilalți PP. SS. Episcopi din Ardeal în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae să intervină până la cele mai înalte foruri ale vieții noastre de stat, cerând în numele bisericii strămoșești din Transilvania, precum și în numele poporului român din această provincie, soluționarea echitabilă a problemei Academii Teologice, elaborându-se o lege în care să se respecte drepturile canonice ale bisericii de a-și conduce aceste școli și să

li se creieze profesorilor și studenților lor o situație egală și de drept cu a celor dela Facultăți.

Avem toate motivele să credem, că aceste demersuri vor fi încununate de succes, mai cu seamă că însuși M. Sa Regele nostru cu adâncă înțelegere a nevoilor bisericii și neamului, cărora și-a dedicat toate puterile, a arătat că prețuește după cuviință munca ce se desfășoară în aceste instituții de înaltă cultură religioasă și națională.

Dr. L. G. Munteanu

Congresul Frăției Ortodoxe Române.

Comitetul Central al Frăției Ortodoxe Române (F. O. R.) — având binecuvântarea arhierescă — invită pe membrii Asociației și pe toți bunii români ortodocși la

al VI-lea congres general

care va avea loc la Sibiu în zilele de 16 și 17 Iunie 1940 în sala festivă a Academiei teologice, cu următorul

PROGRAM:

Ziua de 16 Iunie.

Ora 4 p. m. Ședința Consiliului general al Asociației în localul Academiei teologice.

Ora 6 p. m. a) Slujba privegherii, b) mărturisirea membrilor în Catedrală.

Ziua de 17 Iunie.

Ora 9¹/₂ dim. a) Liturghie arhierescă.

b) Cuminecarea membrilor.

Ora 12 a. m. Participarea membrilor la sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan în sala Teatrului orașenesc.

Ora 2 p. m. Banchet în Hotel Bulevard.

Ora 5 p. m. Deschiderea Congresului general.

a) Discursul președintelui.

b) Raportul secretarului general.

c) Proclamarea D-lui Prof. Sextil Pușcariu ca președinte de onoare.

d) Alegerea organelor de conducere a F. O. R. pe o nouă perioadă de 5 ani.

e) Moțiunea.

Pentru găzduire și banchet, participanții se vor adresa din vreme comitetului de organizare dela Consiliul arhidiecezan din Sibiu. — Reducerea pe CFR. o vom anunța prin ziare de îndată ce primim răspunsul Direcției generale.

p. Președinte: Prof. I. Mateiu.

p. Secretar general: Prof. Gr. Popa.

ZIUA EROILOR

„Tu ce sameni nu dă vieată,
dacă nu va fi murit” 1 Cor. 15, 36

Apostolul neamurilor ne dă cheia de boltă a eroismului creștin: jertfa în ritm cosmic și sete de veșnicie. Moartea devine — pe plan creștin — izvor de viață crescută până în cer. De unde se sfârșește viața, începe o altă viață cu prelungiri verticale în veșnicie.

Cuvântul *erou* e nimb de divin, adevăr și veșnic. Eroul este un summum de credințe, o vatră de convingeri clocotitoare ce se revarsă în valuri de sângeroase mărturisiri. El nu se teme de „cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă”, ci merge pe o cale aspră, de luptă, de primejdie, de sângeroase revolte, de desnădăjduite tăceri, de ingenuchieri și ridicări. Iată de ce eroii sunt învăluiti într-o sumbră atmosferă de dramă; iată tălcul grav al vieții lor: renunțarea, ridicarea peste propria lor dramă. Având drept lozincă „adevărul biruie” și pârgie de înălțare voința dărză, eroii au desagregat fatalitățile și au înălțat viața din străfundurile lumii pe piscurile ei, dându-i un sens vijelios, luciferian.

Purtători de destin, eroii rezumă veacuri, creste de istorie, fapte care se prelungesc în viitor, direcții în cultură, curente în gândire. Ei apar ca înfiorătoare pietre de hotar, în momente cruciale, la răspântii de veacuri, trimiși de Providență la chemarea timpului. Suflete mari, larg deschise pentru înțelegerea tainelor lumii, eroii par genii bune, nevăzute, planând deasupra contingențelor omenesti. Chemați de dincolo de leagăn, de imperativul faptei, eroii se ivesc ca niște giganti făurari să dureze monumente vii de strădanie și vrednicie. Legați organic de lume, ei sunt piatra unghiulară pe care se zidește lumea; ei îi fixează profilul spiritual. Eroul îmbracă diferite nume ca: divinitate, profet, preot, poet, om de litere și rege (T. Carlyle). Din tim-

FOILETON

Căderea protopărinților în păcat.

Promisiunea mântuirii, v. 15.

v. 15. „Vrășmășie voi pune între tine și femeie și între sămânța ta și între sămânța ei; acela va păzi capul tău și tu vei păzi călcâiul lui”.

„Blestemul pe care Dumnezeu îl rostește împotriva șarpelui seducător (Diavolul), are drept urmare nu numai definitivă lui condamnare, ci și o dușmănie de moarte între el și femeie. Prin această femeie, precum rezultă din context, avem să înțelegem pe Eva. Eva cedând ispitei și călcând porunca divină, a ajuns într-un raport de prietenie cu șarpele. În locul acestei prietenii, blestemul fixează un raport de dușmănie. Domnia pe care ispitorul a reușit s-o câștige asupra primilor oameni, prin blestemul lui Dumnezeu, este ridicată. Bărbatul nu este numit aci, fiindcă nu el, ci Eva s'a lăsat amăgită de șarpe. Indirect aceste cuvinte mângăitoare și incurajatoare au valoare și pentru el, după ce și el a păcătuit și a devenit prieten șarpelui prin ascultare. În singurul cuvânt „duș-

mănie” este o adevărată veste bună, un „protoevangelie”. Primii oameni știu deci, că deși Dumnezeu îi pedepsește, nu-i respinge dela sine pentru totdeauna fără nici o nădejde, că ei vor fi în stare, și că Dumnezeu le pretinde și-i ajută, să opună rezistență ademenirilor Diavolului în viitor.”⁶⁰⁾

Așadar încă înainte de a rosti Dumnezeu pedeapsa de care s'a făcut vrednic omul, îndurarea lasă loc unei promisiuni. Omul nu va sta totdeauna sub domnia Diavolului, câștigată prin viclenie, ci se va mântui.

Această idee clar evidențiată în v. 15, dă nădejde protopărinților noștri. Este o rază de lumină în mijlocul celei mai mari tragedii. Că ei au înțeles promisiunea și s'au legat de ea ca de o ramură de salvare, reiese din v. 20, unde Adam cu toată sentința de moarte, numește pe soția sa: „mamă a celor vii”. Invingerea neamului omenesc însă este condiționată de lupta care se desvoltă din dușmănia dintre femeie și șarpe, dintre sămânța femeii și sămânța șarpelui. În această luptă șarpele va pândi călcâiul femeii, iar femeia va zdrobi capul șarpelui. După ce în persoana șarpelui este vizat Diavolul, lupta preconizată are un caracter pur spiritual. O luptă între permanenta

grije a Diavolului de a ademeni pe Eva și sămânța ei spre rău, și între strădania acestora de a se elibera de sub influința lui. O luptă care cuprinde pe toți urmașii Evei, punându-le la încercare puterea de rezistență în fața diavoleștilor ispite.

Prin sămânța femeii avem să înțelegem pe deoparte pe urmașii Evei, adică întreg neamul omenesc; pe de alta pe un singur urmaș, adică Messia. La primul înțeles ne obligă întreg contextul și întreaga istorie a revelației divine. Câtă vreme întreaga lume participă la lupta împotriva Diavolului. La fel precum primii oameni și fiecare om în parte va fi supus probei de ispită a Diavolului, astfel fiecare om după voința lui Dumnezeu, trebuie să fie dușman șarpelui, să nu-i cedeze precum a făcut Eva.⁶¹⁾ La al doilea ne obligă subiectul masculin din v. 15b. El (sămânța femeii). Traducătorii în limba greacă, au ținut cont de sensul specific imprimat subiectului prin genul masculin, de aceea deși sămânța în limba greacă este neutră, au păstrat masculinul din original. Traducătorii „Italei” latine, fac la fel. Insuși Ieronim testează faptul că în textul latin al traducerii este „ipse”. În Vulgata totuși genul masculin este înlocuit cu cel feminin, deci: ipsa în loc de ipse;

puri fără de istorie, la toate popoarele, eroii au avut un cult deosebit. Ei au fost îmbăiați în valuri armate de poezie și admirație. Amintirea lor crește an de an ca apele primăverii. În panteonul fiecărei nații ard candelile pentru eroi. Prin eroi națiunile participă la civilizația lumii; căci eroii sunt modul de a-ți croi soarta. Astfel s'a format convingerea generală că cineva își iubeste țara în măsura în care își cinstește eroii. Cultul eroilor e cultul iubirii de țară.

Creștinismul este forma cea mai superioară de eroism. În Vechiul Testament a predominat eroul ca profet. Teocrația V. T. era inspirată, comunicată de sus prin organele lui Dumnezeu — profetii — care făceau legătura între popor și Iahova. Exodul profetic spre destin este miruit cu suferință: „Ierusalime! Ierusalime, care omori pe prooroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine“... Matei, 23, 37.

Antichitatea păgână abundă în eroi semi-zei, care se opun destinului, o forță oarbă, inexorabilă, cărei se supun zeii și muritorii. Între erou și destin este o luptă, un raport de forțe în mișcare perpetuă. Eroii mai luptă și împotriva zeilor — natura umanizată; Prometeu e un astfel de erou. Zeii înșiși suspină sub povara destinului.

În timpurile următoare eroul nu mai este nici profet, nici semi zeu, ci un om cu o anatomie sufletească superioară, menit să conducă în sensul cel mai larg al cuvântului. Eroarulhia e firul de oțel, coloana vertebrală a istoriei. Ziua eroilor este un mod de a repeta istoria.

Pământul nostru a fost dăruit cu păduri de eroi, care s'au înălțat ca o Detunată în fața valurilor dușmane. Dela sentinela romană la eroul necunoscut, rândul neîntrerupt de eroi tormează coloane de veșnică vitejie românească. Viața noastră a crescut pe aceste pietre unghiulare, pe plăieși și panduri, pe curcani și dorobanți. La noi fiecare piatră este o cruce

sub care se odihnește un erou; fiecare schit sau mănăstire un lăcaș de sfântă odihnă; în orice fund de vale dorm eroii plânși de ape. Stejari bătrâni din codrii tainici și pustii, ca niște duhovnici a vremilor, povestesc despre un Șoiman sau un Burcel. Meșterul Manole ne spune cu glas de apă lină că țara întreagă este clădită pe morminte de eroi. Peste pământul sfânt al Patriei eroii își poartă prezența de veacuri jeliți de vânt, pârâu și pădure.

„Ziua eroilor“ este aniversarea tuturor biruințelor unui trecut bogat în jertfe. În „Ziua eroilor“ ne năvălește trecutul cu scumpe amintiri. Pe deasupra câmpurilor ninse de flori plutesc, în mișcări line, sufletele eroilor. Astăzi, mai mult ca ori când, le simțim puternica prezență spirituală printre noi. Vedem cu ochii sufletului o falangă de luptători și apostoli morți pe altarul sfânt al patriei; altă falangă încercuiește țara din hotar în hotar. Ne închinăm cu pietate și cu emoție, cu elan și cu încredere în viitor, în fața „făuritorilor de țară“. „Ziua eroilor“ este botezul nostru în Iordanul vrednicilor românești. Comemorând pe eroi ne intensificăm credințele în forțele vitale ale neamului. Adăpându-ne la izvorul virtuților străbune și cuminecându-ne din potirul sfânt al jertfei lor, vom putea să ne ridicăm la înălțimea trecutului. Eroii ce dorm în umbra crucilor ne au spus testamentar o vorbă ca noi la rândul nostru s'o spunem altora: „pe aici nu se trece“. Dormiți lin, noi stăm de veghe; nimeni nu va tulbura împărăția păcii noastre.

Pr. GH. ONEȚIU

Să contribuim cu toată însuflețirea la întărirea granițelor noastre prin plata la timp a impozitelor și a contribuției naționale excepționale de 2 la sută ce s'a pus la cumpărări și consumațiuni.

Nr. 12/1940.

CONVOCARE

În înțelesul art. 25 din Statutele Asociației Clerului „Andrei Șaguna“ din mitropolia Ardealului, convocăm prin aceasta preoțimea din eparhia Clujului la **adunarea generală**, a secției Cluj, pe ziua de **Joi în 27 Iunie 1940, în orașul Cluj.**

Programul adunării:

1. Ora 9 dimineața serviciul divin al Sf. Liturghii cu invocarea Duhului Sfânt în Catedrala din Cluj. Predică rostită de P. C. Pr. *Stefan Moldovan* din Trâmpoele.
2. Ora 10 deschiderea adunării.
3. „*Rolul bisericii în apărarea națională*“, lucrare de Pr. *Nicolae Radu* din Mihai Viteazul.
4. Raport despre situația Casei Clerului.
5. Raport despre situația fondului preoțesc de înmormântare.
6. Comunicări: Hotărârile adunării eparhiale și ale congresului general al Asociației „A. Șaguna“. (Propunerile independente se vor trimite biroului cu cel puțin trei zile înainte de adunare).
7. Ora 16: Vecernie, împreună cu meditație rostită de Pr. *Dumitru Giurgiuca* din Gherla.

Cluj, la 29 Mai 1940.

Președinte: **Dr. Seb. Stanca.**

Secretar: **Ion Goron.**

Meditații asupra credinței.

Căci prin har ați fost mântuiți și prin credință. (Efes. 2, 8)

Va să zică: mântuirea prin har. Dacă nu s'ar îndura Dumnezeu în nemărginita-i bunătate și dragoste pentru noi, revărsându-și puterea duhului sfânt supra-ne, n'am putea prin nimic șterge ticăloșiile și fărădelegile noastre.

Harul este izvorul cel mare, nesecat.

Credința este țeva de la izvor până la fiecare din noi. Deci omul primește harul mântuirii prin conducta credinței.

Harul e locomotivă; omul e vagonul; iar cârligul ce leagă vagonul de locomotivă e credința.

Credința este mâna care primește din partea lui Dumnezeu ceea ce bunătatea Lui dă. Pen-

tru lume nu este lucru mai întortochiat decât credința, care însă cuprinde trei noțiuni:

a) Să cunoști mai întâi despre ce e vorba; credința vine în urma celor auzite. „Cum vor crede în Acela de care n'au auzit.“ (Rom. 10, 14.)

b) Cugetul să mărturisească deplin că adevărat este ceea ce spune Dumnezeu: în ea (Evanghelie) se dă pe față acea dreptate de la Dumnezeu, care vine din credință și e pentru credință“. (Rom. 1, 17, II Tim. 1, 8.)

c) În fine să te încrezi în tot ce spune El. „Cine a primit mărturia lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.“ (Ioan 3, 33.)

A crede este a primi pe Isus cu toate făgăduințele din Evanghelia Lui, a te ține strâns lipit de El ca acele moluște de pe

ea în loc de el. Pentru aceasta? Este cumva pretins de corectitudinea textului, sau în interesul înțelesului? Unii teologi contemporani cred că-i vorba de o corectură necesară, ea referindu-se la sămânța Evei, deci la întreg neamul omenesc, care va zdrobi capul șarpelui (va învinge acțiunea Diavolului). Alții cred că schimbarea ar avea mai mult un rost explicativ, aducând la expresie aplicarea promisiunii asupra mamei Mântuitorului.⁽⁶⁾ Ambele considerațiuni își au temeiurile lor, sunt verosimile. Rostul lor însă este numai de a justifica schimbarea intervenită în text, dar nici decum de a nimici însemnarea formei genuine. În concluzie: sămânța Evei în v. 15a este neamul omenesc; El (sămânța) din v. 15b care va zdrobi capul șarpelui, este Mântuitorul. Promisiunea astfel făcută protopărinților se confirmă în realizarea ei istorică. Neamul omenesc luptă împotriva Diavolului. Lovitura de grație dată acestuia și împărăției lui în lume, o realizează Mântuitorul. Omul ori cât ar lupta singur împotriva Diavolului, nu înregistrează succese hotărâtoare. Triumful îl asigură Mântuitorul.

La fel a înțeles și ap. Pavel versetul (v. Gal. 4, 4). De altfel ideea că Messia va zdrobi capul șarpelui ispititor, este atât de generală, în-

cât evangeliștii adeseori ne înfățișează pe Isus luptând împotriva Diavolului, ca împotriva supremului dușman. Învingerea asupra acestuia considerându-o drept o supremă țintă a acțiunii mesianice (v. Mt. 4; Ioan 13, 2, 27; Luca 22, 3, 53).

Prin sămânța șarpelui avem să înțelegem, nu neamul șerpilor, ci neamul Diavolului ispititor, mai bine zis, lumea spiritelor rele, lumea ingerilor căzuți. Cred unii și mai mult decât atât, și pe acei dintre fiii oamenilor, cari în Sf. Scriptură sunt numiți fii ai Diavolului, precum fariseii.

Prin promisiunea protoevangeliului Dumnezeu vrea să ridice pe protopărinți și prin ei întreg neamul omenesc la nădejdea în viitorul Messia. Cât de adânc se înrădăcinează această nădejde în sufletul omenesc, câte așteptări leagă de venirea Mântuitorului în lume, de activitatea lui pentru dărâmarea împărăției răului și redobândirea fericii pierdute, rezultă din atâtea idei privitoare la viitorul de aur al omenirii cuprinse în tradițiile străvechi ale tuturor popoarelor, cari toate trebuie să se reducă la un izvor comun: promisiunea divină.

Ca într'un grăunte în această primă promisiune este sintetizată în punctele ei principale toată strădania omenirii de a învinge răul toată acțiunea fiului lui Dumnezeu, unul născut din femeie: su-

ferind moartea, când șarpele îl rănește de moarte, și zdrobind capul șarpelui prin învingerea morții, în înviere; zdrobind împărăția Satanei în întemeierea bisericii creștine.

Pedeapsa femeii, v. 16.

v. 16: „*Muerii au zis: înmulțind voui înmulți necazurile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fii și spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta; și el te va stăpâni*“.

Dacă Dumnezeu pentru a feri de disperare pe nenorociții noștri protopărinți, în sentința de definitivă condamnare a Diavolului le pune în vedere o promisiune mângâitoare, dreptatea divină pretindea totuși să fie pedepsiți amăsurați vinei lor. Prima pedeapsă fără îndoială este abisul căderii de care sunt conștii în adâncul sufletului lor. Acesteia trebuiau să i-se adauge o serie de alte pedepse externe vizibile.

După blestemul Diavolului, în ordinea realizării păcatului, urmează condamnarea Evei. Pedeapsa dată ei de Dumnezeu este împărțită și anume: 1. muncă obositoare; 2. grije pentru creșterea copiilor; 3. durerile nașterii și 4. subordonare față de bărbat.

(Va urma)

Dr. G. L. MUNTEANU

unele stânci de mare pe cari nu le poți desprinde decât sfărâmand stâncă.

Orbul din naștere e incredințat că Cel ce-l conduce vede.

Credinciosul care știe că păcatul l-a făcut orb pentru Dumnezeu, se lasă sprijinit în totul de puterea Lui.

Credinciosul lucrează prin iubire, deci prin încredere deplină în Acela de care este sigur că l-a iubit.

Sunt mulți cari spun că omul nu crede decât ceea ce vede. Dacă crezi ce spune istoria despre Caesar pe care n'ai avut puțința de a-l vedea, și geografia despre Oceania în care n'ai fost, înseamnă că poți crede și ce nu vezi.

Când mama spune copilului că Dumnezeu fulgeră și tună, acesta crede în adevăr și'n momentul când fulgerele brăzdează cerul el spune mamei: uite ce frumos luminează Dumnezeu; copilul crede și se bucură sincer de așa măreție, pe când mama, poate că nu știe unde să-și ascundă capul de așa frică.

Dacă Dumnezeu îți este busola atunci vei ieși cu bine la liman; și întocmai când cineva, când are bani de pus la bancă, întreabă la care are mai multă siguranță, așa și credinciosul își încredințează sufletul său Călăuzitorului suprem.

Fără încredere că mâncarea

pe care o mâncăm nu e otrăvitoare, nu ne-am sătura nici odată.

Fără credința că va ajunge în țara căutată, Columb n-ar fi ajuns niciodată.

Dacă crezi în Dumnezeu și întâmpini greutăți în ceea ce spune în Scriptură, adresează-te Lui, așa cum nedumerit fiind de rândurile unui autor, te duci să-l rogi să te lămurească.

Dacă n-ai priceput ceva nu te neliniști, așteaptă, întreabă, roagă-te.

Ascultă și mărturisirile altora și văzând că ei au îndrăznit, îndrăznește și tu.

Ce greu i-a fost unui negru din Africa să creadă că apa poate fi ghiată; și n'a îndrăznit să pășească pe ea decât văzând pe alții.

Credința se ocupă cu cele nevăzute cari singure nu-s sortite pieririi.

Ea nu se întemeiază pe ceva lumesc văzut, ci numai pe Dumnezeu.

Pentru Isus nu e nevoie de nici o audiență, de nici un portar: „Veniți la mine toți cei împovărați“.

Credința este așa dar adâncire cu privirea, cu gândul și cu viața în Isus, „este adevărul celor nădăjduite, dovada lucrurilor celor nevăzute“. (Evrei 11, 1).

Pr. ILIE DONISĂ-Dișpa.

INFORMAȚIUNI

Convocarea Sf. Sinod. Se anunță că membrii Sf. Sinod au fost convocați în ședință pe ziua de 16 Iunie c. Pe lângă lucrările curente ce vor fi rezolvite, Sf. Sinod se va ocupa și de examinarea canonică a alegerilor episcopale, ce au loc în zilele de 11, 12 și 13 I. c.

Miniștrii noi. În urma demisiei d-lui Gr. Gafencu din fruntea ministerului de externe, Suveranul a numit ca titular pe d. Ing. I. Gigurtu, ministru al Lucrărilor Publice. Locul devenit aici vacant l-a ocupat d. Ing. I. Macovei, director general CFR.

Săptămâna Restaurației. Cu toate că din înalt ordin s'a renunțat la prăznuirea zilei de 8 Iunie, școlile secundare din țara întreagă au executat un program de o săptămână, întocmit de Straja Țării și Ministerul Educației naționale. Ziua de azi a fost închinată Familiei și Bisericii, străjerii fiind îndemnați să-și afirme prin atitudinea lor dragostea către cele două instituții de temelie ale neamului nostru. Prin cuvântări la Radio ținute de personalitățile mari ale Țării s'a arătat opera uriașă înfăptuită în cei 10 ani de domnie glorioasă a Suveranului plin de inițiative mari în toate domeniile vieții românești.

C. Preoți să stea în fruntea mișcării Oastea Domnului.

Festivitatea distribuției premiilor religioase. În prezența P. S. Sale Episcopului *Nicolae Colan*, Societatea Femeilor Ortodoxe Române, a împărțit Duminecă 2 Iunie numeroase premii elevilor și elevilor din școlile primare și secundare, cari s'au distins în timpul anului, la studiul religiunii. Solemnitatea împărțirii premiilor a început la ora 11 a. m. în Teatrul Național. Au participat membrii corpului didactic, părinții elevilor și alt public. Cel dintâi a luat cuvântul P. S. Episcop *Nicolae* arătând importanța factorului religios în educația tineretului și meritul Societății femeilor ortodoxe, în sprijinirea acestei educații. La sfârșit d-na Sofia Metes a mulțumit P. S. Episcop, autorităților, părinților, și tuturor celor ce se interesează de creșterea școlărimii ortodoxe.

Un nou lăcaș de închinare ortodoxă. Duminecă 2 Iunie a. c. s'a săvârșit sfințirea monumentalei biserici din Bicsadul Oltului, județul Treiscaune. Sfântul lăcaș în valoare de 4 milioane Lei a fost înălțat aproape numai din dărnicia d-lui ing. D. Bogdan, care trebuie trecut în rândul marilor ctitori ai ortodoxiei transilvane.

Actul sfințirii a fost oficiat de către I. P. S. Mitropolit *Nicolae Băian*, înconjurat de un mare sobor de preoți. La festivitate au asistat câțiva membri ai guvernului, intelectuali numă-

roși și popor din toată regiunea. Această măreață zidire este un simbol ocrotitor pentru Românii din ținuturile săcuizate.

Un nou Concordat. După Spania, țară eminentă catolică, a urmat rândul Portugaliei, tot așa de catolică, să încheie un Concordat cu Vaticanul. D-l Salazar, președintele consiliului de miniștri a făcut Sâmbăta trecută o expunere într-o ședință extraordinară a Camerii, subliniind deosebita semnificație a acordului pentru aspirațiile și directivele istorice ale Portugaliei. Statul — a spus prim ministrul — va căuta să împiedice Biserica de a se amesteca în chestiunile politice. Camera a ratificat Concordatul.

Parlamentul Belgiei solidar cu Aliații. Deputații și senatorii belgieni au reușit să se întrunească în secret în orașul Limoges, unde sub conducerea președinților legiuții au votat o moțiune de vestejire a capitulării regelui Leopold și de solidaritate deplină cu Aliații și cu guvernul belgian refugiat la Paris.

Monumentul lui Petru Pipoș. Dumineca trecută a avut loc în Arad inaugurarea monumentului ridicat în amintirea regretatului profesor Petru Pipoș, din inițiativa învățătorilor ortodocși pensionari ai eparhiei Aradului. Festivitatea a fost impresionantă mai ales prin gestul acestor vrednici luptători de altădată, cari au ținut să aducă omagiul lor curat profesorului ilustru, ce le-a împărțit lumină și încredere pe băncile școlii normale.

Procesul unui preot minoritar. Ziarele s'au ocupat de procesul preotului reformat din comuna Otomani, jud. Sălaj, care refuzând să officieze legiuita slujbă religioasă în ziua de 1 Decembrie, a fost deferit instanțelor judecătorești. Tribunalul l-a condamnat la 6 luni închisoare, pe care Curtea de Apel din Oradea i-a redus-o. Nemulțumit, condamnatul a făcut recurs în Casație pe motiv, că ziua de 1 Decembrie nu ar fi sărbătoare legală, deoarece legea Cultelor n'o prevede, și în consecință nu era obligat să țină Te-Deum. Casația a statuat că ziua de 1 Decembrie este sărbătoare națională, iar preotul fiind funcționar public salarizat de stat, nu putea refuza un serviciu legalmente datorit. Astfel recursul a fost respins.

O măsură revoluționară în Anglia. Sub presiunea teribilei acțiuni germane, care amenință cu invaziunea și teritorul Angliei, Parlamentul din Londra a votat legea deplinelor puteri pentru guvern. Ministrul informațiilor dl Duff Cooper spunea următoarele într-o cuvântare recentă: „Aliații au fost lenți în pregătirea războiului deoarece îl urăsc. Dar odată ce am primit sfidarea, nu ne vom preda, deoarece știm că e de o mie de ori mai bine să murim decât să ajungem robi. Cu toată violența atacului german, aliații știu că, atunci când îl vor fi respins, forța

Nimănui nu-i este îngăduit să se sustragă dela plata impozitelor, pentru că în vremuri grele, ca cele de azi, evaziunea fiscală este trădare de țară.

Germaniei va scădea din zi în zi, pe când puterea aliaților va spori. D-sa a arătat apoi hotărârea popoarelor francez și britanic de a-și închina eforturile producției de arme și muniții. Am lăsat în mâinile statului tot ce Anglia posedă, tot ce ea iubește, libertatea ca și viața. Nici o singură voce nu s'a ridicat în Anglia împotriva mării revoluții pe care o constituie legea deplinelor puteri acordată guvernului.

Buletinul războiului. Marea bătălie din nordul Franței este pe sfârșite. În fața puternicei presiuni germane, forțele anglo-franceze au opus o rezistență înverșunată, reușind să imbarce pentru Anglia patru cincimi din armatele în luptă. Acest fapt strategic uimitor, este viu comentat de criticii militari ai presei mondiale. Se afirmă că în urma pierderilor imense Germania va avea nevoie de trei săptămâni spre a porni o nouă ofensivă, fie contra Parisului, fie contra liniei Maginot pe care ar urma s'o încercuiască invadând Elveția într-o acțiune combinată cu Italia. După înfrângerea Franței armatele germane s'ar arunca asupra Angliei, rămasă izolată, spre a-i da lovitura de grație.

Se pretinde, că Italia e pe punctul de a trimite Franței și Angliei un ultimatum cu revendicările sale teritoriale, al căror refuz înseamnă intrarea imediată în războiu alături de Germania. Aviația germană a bombardat mai multe orașe franceze printre cari Lyon și Marsilia, lansând în apropierea Parisului și parașutiști, cari însă au fost imediat arestați. În Norvegia de nord Germanii mai rezistă și după căderea orașului Narvik.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 3501/1940.

Ordin Circular

către toate oficiile parohiale

On. Minister al Sănătății și Ocrotirilor sociale organizează între 12—18 Iunie a. c. o „săptămână a higienei“. Organele noastre parohiale vor lua imediat contact cu autoritățile statului spre a da cel mai larg concurs posibil pentru reușita acestei ofensive sanitare.

Cluj, 4 Iunie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 2823/1940.

Comunicat.

Invităm pe Cucernicii noștri preoți să-și achite abonamentul restant la revista „Biserica Ortodoxă Română“ din București.

Restanțele din anii 1932—1937 se vor achita conform ordinului nostru Nr. 3007 din 1938.

Consiliul eparhial.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.